EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 14.10.2021
COM(2021) 633 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN

TIL EUROPA-PARLAMENTET

om de aktiviteter og høringer, der er gennemført af den Koordinationsgruppe for Torturbekæmpelse, som er omhandlet i artikel 31 i forordning (EU) 2019/125 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf

1. Indledning

I henhold til artikel 31, stk. 4, i forordning (EU) 2019/125 af 16. januar 2019 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf[(1)] skal Kommissionen forelægge Europa-Parlamentet en årlig rapport om de aktiviteter, undersøgelser og høringer, som Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse har gennemført. Rapporten må ikke underminere fysiske eller juridiske personers forretningsmæssige interesser.

Denne rapport indeholder oplysninger om aktiviteterne i Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse i 2020.

2. Lovramme

Formålet med forordningen er at forhindre henrettelse samt tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf i lande uden for EU ved at begrænse handelen med visse varer. I forordningen skelnes der mellem:

- varer, der i sagens natur indebærer misbrug og ikke bør handles overhovedet (bilag II), og
- varer, der kan have lovlige anvendelsesformål som f.eks. retshåndhævelsesudstyr (bilag III) og varer til terapeutisk brug (bilag IV).

Handel med varer opført i bilag III og bilag IV er underlagt særlige restriktioner. Med hensyn til forordningen gælder det navnlig, at den:

i. forbyder import til, eksport fra og transit gennem EU af varer, der er opført i bilag II, og som ikke har noget andet konkret anvendelsesformål end henrettelse eller tortur. Den forbyder enhver form for teknisk bistand i forbindelse med sådanne varer, herunder oplæring i brug af dem. Den forbyder også reklame for sådanne varer i trykte medier, på internettet, i TV eller radio og at udstille eller udbyde dem til salg på en udstilling eller messe

ii. kræver forudgående tilladelse fra sag til sag til eksport af varer opført i bilag III, som kan anvendes til henrettelse eller tortur, men som også kan anvendes til andre lovlige formål (f.eks. retshåndhævelse). Der kræves også en forudgående eksporttilladelse til levering af teknisk bistand eller mæglervirksomhed i forbindelse med denne kategori af varer. Bilag III omfatter ikke:

    a) skydevåben, der er omfattet af forordning (EU) nr. 258/2012[(2)],

    b) produkter med dobbelt anvendelse, der er omfattet af forordning (EU) 2021/821[(3)], og

---

(1) EUT L 30 af 31.1.2019, s. 1. Efter flere ændringer blev Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 af 27. juni 2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (EUT L 200 af 30.7.2005, s. 1) efterfølgende kodificeret som forordning (EU) 2019/125.

(2) Forordning (EU) nr. 258/2012 af 14. marts 2012 om gennemførelse af artikel 10 i De Forenede Nationers protokol om bekæmpelse af ulovlig fremstilling af og handel med skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil, der supplerer De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet ("FN's våbenprotokol"), og om fastsættelse af udførselstilladelse og indførsels- og transitforanstaltninger for skydevåben og dele, komponenter samt ammunition hertil (EUT L 94 af 30.3.2012, s. 1).

(3) Forordning (EU) 2021/821 af 20. maj 2021 om en EU-ordning for kontrol med eksport, mæglervirksomhed, teknisk bistand, transit og overførsel i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse (omarbejdelse) (EUT L 206 af 11.6.2021, s. 1).

c) varer, der er omfattet af betingelserne i Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP[4]

iii. og regulerer handelen med kemiske eller farmaceutiske stoffer (bilag IV), der kan anvendes til henrettelse (f.eks. produkter til brug i dødssprøjter). Der er indført en særlig tilladelse (generel EU-eksporttilladelse) for at kontrollere eksporten af sådanne bedøvende midler og for at forhindre, at de anvendes i dødsprøjter til brug ved henrettelser, uden at begrænse handelen med sådanne midler til medicinske, veterinære eller andre legitime formål.

3. Aktiviteter i Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse

Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse blev oprettet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2134[5] med henblik på at undersøge spørgsmål vedrørende anvendelsen af antitorturforordningen.

Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse fungerer som et forum, hvor medlemsstaternes eksperter og Kommissionen kan udveksle oplysninger om administrativ praksis og drøfte spørgsmål om fortolkning af forordningen, tekniske spørgsmål med hensyn til de opførte varer, udviklingen i relation til forordningen og eventuelle andre spørgsmål, der måtte opstå. Kommissionen hører også Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse i forbindelse med udarbejdelsen af delegerede retsakter i overensstemmelse med den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016[6].

Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse afholdt i 2020 et enkelt virtuelt møde, den 12. oktober, for at udveksle oplysninger om en række spørgsmål (sammenfattet nedenfor) vedrørende forordningens gennemførelse.

3.1. Udvikling i forbindelse med basisretsakten

Kommissionen underrettede i planlægningsfasen og hørte efterfølgende Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse om et udkast til en delegeret retsakt om ændring af forordningen — bilag I (kompetente nationale myndigheder) og bilag V, del 2 (bestemmelsessteder, som den generelle EU-eksporttilladelse finder anvendelse på) — under hensyntagen til Det Forenede Kongeriges udtræden af EU[7].

3.2. Handelsoplysninger: indberetning af data

Kommissionen gjorde status over den årlige rapport, jf. artikel 26, stk. 3, navnlig de data, den påregnes at anvende. Den orienterede også Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse om hensigten om at ajourføre rapporteringsformularen med henblik på at indsamle en bredere vifte af data som forberedelse til den efterfølgende rapportering.

---

[4] Rådets fælles holdning 2008/944/FUSP om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr (EUT L 335 af 13.12.2008, s. 99).

[5] Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2134 af 23 november 2016 om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (EUT L 338 af 13.12.2016, s. 1).

[6] EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

[7] Forordningens bestemmelser finder anvendelse på og i Det Forenede Kongerige for så vidt angår Nordirland i overensstemmelse med artikel 5, stk. 4 i protokollen om Irland/Nordirland til udtrædelsesaftalen sammenholdt med punkt 47 i bilag 2 til nævnte protokol.

3.3. Revision af forordning (EU) 2019/125

Kommissionen forelagde en rapport om revision af forordning (EU) 2019/125 med de vigtigste resultater og konklusioner[8]. Rapporten indeholder en omfattende vurdering af forordningen, herunder en evaluering af dens virkninger og indflydelse på globalt plan samt af udfordringer og muligheder. Rapporten indeholder yderligere tiltag for at gøre forordningen mere virkningsfuld og sikre, at den fortsat yder et vigtigt bidrag til bekæmpelsen af tortur og dødsstraf.

Kommissionen havde inddraget medlemsstaternes kompetente myndigheder i revisionsprocessen, især gennem evalueringsspørgsmål og en virtuel workshop (den 14. maj 2020). Formålet med workshoppen var at indsamle direkte feedback og lytte til interessenternes synspunkter og idéer til at forbedre forordningens virkningsfuldhed. Der fandt en afbalanceret og livlig udveksling af synspunkter sted om de forskellige emner, der var blevet foreslået for at lette drøftelsen. Repræsentanter fra 16 kompetente EU-myndigheder, civilsamfundsorganisationer og internationale organisationer deltog sammen med andre eksperter.

3.4. Torturfri handel — regional og international udvikling

Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse fungerede som et forum for udveksling af oplysninger og bevidstgørelse om den regionale og internationale udvikling, særligt med henvisning til FN's generalsekretærs rapport *Towards torture-free trade: examining the feasibility, scope and parameters for possible common international standards*[9] (foreligger ikke på dansk), hvori det anerkendes, at fælles internationale standarder kan føre til en mere virkningsfuld regulering på dette område. Som et næste skridt vil FN nedsætte en gruppe af regeringseksperter, der skal fortsætte arbejdet på grundlag af rapporten.

Koordinationsgruppen for Torturbekæmpelse blev også orienteret om arbejdet med en henstilling fra Europarådet [10] om at fastlægge en ramme, der skal sætte Europarådets medlemsstater i stand til mere effektivt at regulere handelen med varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling.

[8] COM(2020) 343 final af 30.7.2020.

[9] Generalsekretærens rapport A/74/969 af 28.7.2020.

[10] Recommendation CM/Rec(2021)2 of the Committee of Ministers to member States on measures against the trade in goods used for the death penalty, torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment (Ministerkomitéens henstilling CM/Rec(2021)2 til medlemsstaterne om foranstaltninger mod handel med varer, der anvendes til dødsstraf, tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (foreligger ikke på dansk)) (vedtaget den 31. marts 2021 på ministerrepræsentanternes 1 400. møde).